

BIULETYN EUROREGIONU GLACENSIS

1 / 2009

Cyklobusy Gór Orlickich po raz pierwszy pod patronatem Euroregionu Glacensis

Cyklobusy 2009:

- pierwsze cyklobusy wyruszają 16. 5. 2009
- ostatnie cyklobusy będą kursowały 20. 9. 2009
- pojadą w rejon Gór Orlickich, Buková hora – Suchý vrch i Masywu Śnieżnika
- dopobrania we wszystkich Informacjach Turystycznych na terenie Kraju Kralovehradeckiego i Pardubického, w cyklobusach oraz w zwykłych autobusach liniowych
- więcej informacji na stronach:
www.euro-glacensis.cz

**CYKLOBUSY A VLAKY
PŘEPRAVUJÍCÍ CYKLISTY
DO ORLICKÝCH HOR,
OBLASTI BUKOVÁ HORA - SUCHÝ VRCH
A KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK**

**KOMPLETNÍ JÍZDNÍ ŘÁDY CYKLOBUSŮ A VLAKŮ
PŘEPRAVUJÍCÍCH JÍZDNÍ KOLA
O SOBOTÁCH, NEDĚLÍCH A STÁTNÍCH SVÁTCÍCH
OD 16. 5. DO 20. 9. 2009
VĚTNE AKTUÁLNÍ CYKLOMAPY
A DOPORUČENÝCH VÝLETŮ**

Projekt „Cyklobusy do Orlických hor a na Králický Sněžník“ podporují:
Založeno 1972
PRIMATOR PŘEMYSL NĚMČEK a.s. HRADECKÝ KRAJ
Generální partner

Podporují:
Pardubický kraj
Správa územní ochrany přírody
Správa územní ochrany přírody
Správa územní ochrany přírody

www.euro-glacensis.cz

Szanowni Państwo,

Minęło pięć lat od wstąpienia Rzeczypospolitej Polskiej oraz Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Z punktu widzenia Euroregionu integracja unijna ma dominujące znaczenie w procesie ukierunkowanym na znoszenie barier wynikających z funkcjonowania granicy państwowej jak i z odmienności ustawodawstwa po obu stronach granicy, które w momencie wstąpienia musiało być w większości

dziedziny funkcjonowania państwa dostosowane do europejskich norm. Wstąpienie obu państw do tzw. obszaru Schengen stanowiło kolejny krok w celu swobodnego przemieszczania się obywateli obu państw w obszarze pogranicza. Z akcesyjnych postanowień w celu ułatwienia funkcjonowania we wspólnej Europie pozostało

wprowadzenie wspólnej waluty. Wymiana środków finansowych to jeden z niewielu faktów uświadamiającym nam wciąż o przekraczaniu granicy. Jednym z dobrodziejstw funkcjonowania w europejskiej wspólnocie jest możliwość korzystania z mechanizmu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej, o którym już pisaliśmy na łamach biuletynu. Najbliższe lata zamierzamy poświęcić na zbudowanie w regionie takiego ugrupowania trans granicznego, które posiadać będzie jedną osobowość prawną – dotychczas działaliśmy odrębnie, każdy na mocy własnych krajowych przepisów. Jako główne cele stawiamy sobie integrację działań zmierzających do komplementarnego rozwoju naszego wspólnego obszaru oraz usprawnienie i rzeczywiste ułatwienie przepływu środków finansowych alokowanych przez Unię Europejską na rozwój współpracy trans granicznej.

Czesław Kręćhwest
Przewodniczący Rady Euroregionu Glacensis

Zmiana Administratora Funduszu Mikroprojektów po stronie czeskiej

Informujemy Państwa o zmianie instytucji Administratora Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis po stronie czeskiej. Funkcję Zarządzającego i jednocześnie Administratora FMP wykonuje od 1.4.2009 roku stowarzyszenie Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladzka – Euroregion Glacensis, angażując do tego celu własnych pracowników. Pojęcie Administrator FMP zostaje z dniem 1.4.2009 roku zastąpione we wszystkich obowiązujących dokumentach Programu

FMP pojęciem Zarządzającego FMP. Zwracamy się więc do Państwa o przysyłanie wszelkiej korespondencji dotyczącej Państwa mikroprojektów FMP wyłącznie na adres Zarządzającego Funduszem. Również wszelkie kontakty prosimy nawiązywać pod adresem Zarządzającego Funduszem:

Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladzka - Euroregion Glacensis
Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska

Lista pracowników Zarządzającego FMP na dzień 1. 4. 2009 r:

Osoba do kontaktu	Stanowisko	Telefon	E-mail
Jaroslav Štefek	kierownik Sekretariatu	494 531 054 604 606 666	jaroslav.stefek@euro-glacensis.cz
Mgr. Maja Hartman	menadžer ds. projektów, koordynator współpracy czesko-polskiej	494 534 615 731 443 965	maja.hartman@euro-glacensis.cz
Ilona Dusilová	menadžer ds. projektów	494 534 615 731 443 965	ilona.dusilova@euro-glacensis.cz
Jana Čejpová	menadžer ds. finansowych	494 534 615 731 443 965	jana.cejpova@euro-glacensis.cz
Alena Preclíková	menadžer ds. finansowych	494 531 054 731 443 978	alena.preclikova@euro-glacensis.cz
Petra Králíčková	menadžer ds. finansowych	494 530 184 603 815 123	petra.kralickova@euro-glacensis.cz

Sekretariat euroregionu

Konferencja Rowerowa 2009

Od wizji do rzeczywistości

W Kraju Kralovehradeckim 26.-30. 5. 2009

cyklo
konference 09

cyklo
konference 09

Od vize k realitě

**V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI
26. - 30. 5. 2009**

V České republice se pravidelně konají **Cyklokonference**, které **poukazují na perspektivy rozvoje cyklistické dopravy a cykloturistiky**. Jedná se o jedinečnou akci svého druhu, které se účastní jak **poslanci, senátoři, ministři vybraných resortů**, ale také **politické špičky krajské a místní samosprávy**.

Cíl připravované **Cyklokonference** reflektuje dlouhodobý cíl **Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR**, který se odráží ve třech rovinách:

- Rozvoj užívání jízdního kola jako rovnocenného prostředku dopravní služby území
- Rozvoj cyklistiky pro posílení cestovního ruchu, jako volnočasové aktivity a rekreace
- Rozvoj cyklistiky pro posílení ochrany životního prostředí a zdraví obyvatel

Základní téma **Cyklokonference** je „**Od vize k realitě**“. Bude dán prostor pro prezentaci dlouhodobých vizí, úspěšných strategií a přirozeně i nejlepších zkušeností v oblasti cyklistiky. Téma **Cyklokonference** se odráží ve čtyřech rovinách:

- **Finance; důležitý nástroj pro naplnění vizí**
 - Realizované projekty podpořené ze SFDI a realizované a připravované projekty financované ze Strukturálních fondů EU pro období 2009-2015
- **Moderní městské a regionální plánování a projektování**
 - Nové trendy v regionálním plánování v souvislosti s cyklistikou, shrnutí aktivit krajů, měst
 - Legislativní změny nutné k rozvoji cyklistické dopravy
 - Řešení cyklistického pruhu v hlavním dopravním prostoru a v jednosměrných ulicích
- **Cykloturistika je naším národním produktem**
 - Cyklistické produkty
 - Výrobci a prodejci kol, projektanti a firmy realizující cyklistickou infrastrukturu
- **Zkvalitnění našeho života**
 - Není nad aktivní pohyb ...

Kontakt: Ing. Jaroslav Martinek, mobil: 602 503 617
e-mail: jaroslav.martinek@cdv.cz

**registraci k účasti a více
informací najdete na
www.cyklokonference.cz**

Do Euroregionu Glacensis wpłynęło niemal 21 milionów euro

Euroregion Glacensis ponownie, w drugim naborze Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska, udowodnił swoje przygotowanie zmagając się w konkurencji z pozostałymi regionami leżącymi wzdłuż granicy polsko-czeskiej od Ostrawy po Liberec. Komitet Monitorujący zatwierdził projekty na posiedzeniu 16.-17.3. br. w Pardubicach. Pozyskano dofinansowanie dla 17 projektów z terenu Euroregionu Glacensis w wysokości niemal 21 mln EUR. Dla kolejnych dwóch rezerwowych projektów gra toczy się o kwotę 3,6 mln EUR. Euroregion Glacensis stał się w ten sposób bez wątpienia euroregionem, który odniósł największy sukces w trakcie podziału środków finansowych w ramach drugiego naboru wymienionego Programu.

W ramach dziedziny wsparcia „Wzmacnianie dostępności” zmodernizowane zostaną drogi prowadzące do przejść granicznych Cypla Broumowskiego w rejonie Meziměstí i Zdoňova, następnie do przejścia granicznego Olešnice v Orlických horách – Lewin Kłodzki. Na terenie Kraju Pardubického poprawi się dostępność w rejonie Masy-

wu Śnieżnika, wszystko w łącznej wartości 12,8 mln EUR. Alokacja w tej dziedzinie została całkowicie wykorzystana, a więc nie będzie już kolejnych naborów w ramach tego działania.

W dziedzinie wsparcia „Ochrona środowiska” odniesiono wyjątkowy sukces, gdyż spośród pięciu zatwierdzonych projektów cztery opiewające na kwotę powyżej 6,6 mln EUR są z obszaru Euroregionu Glacensis. W wyniku realizacji tych projektów zostanie przykładowo zbudowana sieć wodociągowa i kanalizacyjna we wsi Kocioł oraz rewitalizacji będzie poddane wysypisko odpadów w miejscowości Olešnice v Orlických horách. W miastach Kudowa Zdrój i Náchod poprawi się system segregacji odpadów komunalnych. Miasto Žacléř wchodzi w realizację dwóch projektów. Pierwszy dotyczy ochrony i racjonalnej gospodarki wód powierzchniowych i podziemnych, drugi zaś biologicznego przetwarzania odpadów. Są to projekty różnorodne, jednak jedno ich łączy – poprawa stanu środowiska na pograniczu polsko-czeskim.

Trzecią dziedziną wsparcia w pierwszej osi priorytetowej jest „Profilaktyka zagrożeń”. Warto wymienić np. projekt miasta Žacléř i gminy Lubawka pn. „Rozwój strażackiego systemu ratownictwa na pograniczu polsko-czeskim”, któremu przyznano dofinansowanie powyżej 700 tys. EUR.

Największą ilość projektów, zgodnie z oczekiwaniami, złożono

w drugiej osi priorytetowej „Wspieranie i rozwój przedsiębiorczości oraz turystyki”. Dotyczyły one właśnie rozwoju turystyki. Również tutaj Euroregion Glacensis ma zatwierdzone projekty, np. budowę nowego polsko-czeskiego punktu informacji turystycznej w Broumowie czy udostępnienie kolejnych części dawnej kopalni Kovárna we wnętrzach Śnieżki.

W ramach dziedziny wsparcia „Rozwój przedsiębiorczości” powstanie czesko-polski system informacji oraz sieć punktów kontaktowych czesko-polskiej współpracy gospodarczej. Ostatnią oś priorytetową wspiera współpracę społeczności lokalnych. Transgraniczne powiązania instytucji świadczących usługi publiczne zostaną wzmocnione w wyniku projektu pn. Poznaj swojego sąsiada (wnioskodawcy Hradec Králové i Wałbrzych). Transgraniczne powiązania mieszkańców będą wzmocniane w ramach trzech projektów: Wałbrzych, Hradec Králové – Miasta Kultury, Jak Pat i Mat – promocja sąsiedzkich modeli, tradycji kulturalnych i atrakcji turystycznych w rejonie pogranicza w miastach Broumov i Nowa Ruda oraz Rozszerzenie współpracy w zakresie wolnego czasu, edukacji i kultury Radków – Suchý Důl.

Na trzeci nabór, zamykający się ostatecznym terminem złożenia wniosków ustalonym na 20 listopada 2009 roku, pozostaje ok. 64 mln. EUR – niespełna 30% środków finansowych EFRR przeznaczonych na Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska.

Wierzmy, że zdobyte w poprzednich naborach doświadczenia, umożliwią Euroregionowi Glacensis pozyskanie dla swojego regionu znacznej części również z tej puli.

Sekretariat euroregionu

Grono członków poszerza się przedstawiamy nowego członka

Gmina Božanov

Gmina Božanov leży w malowniczym rejonie Cypla Broumowskiego na wysokości 410 m n.p.m. Miejscowość została założona w 1256 roku przez Bertholda. W pierwszej połowie XIX wieku była jedną z najbardziej zaludnionych wiosek należących do posiadłości broumowskiej, licząc prawie dwa tysiące mieszkańców. Początkowo rolnicza miejscowość, tzw. „lennego typu“, ma obecnie 1920 ha powierzchni i 346 mieszkańców.

Dominantą miejscowości jest kościół pw. św. Marii Magdaleny oraz strome wzgórze noszące nazwę „Koruna” („Korona”, 769 m n.p.m.), należące do masywu Ścian Broumowskich. W budowie kościoła pw. św. Marii Magdaleny uczestniczył również sławny architekt Kilian Ignacy Dienzehofer. Niepowtarzalny element konstrukcji kościoła stanowi sklepienie z cegieł, jakiego nie ma w żadnym innym kościele broumowskim.

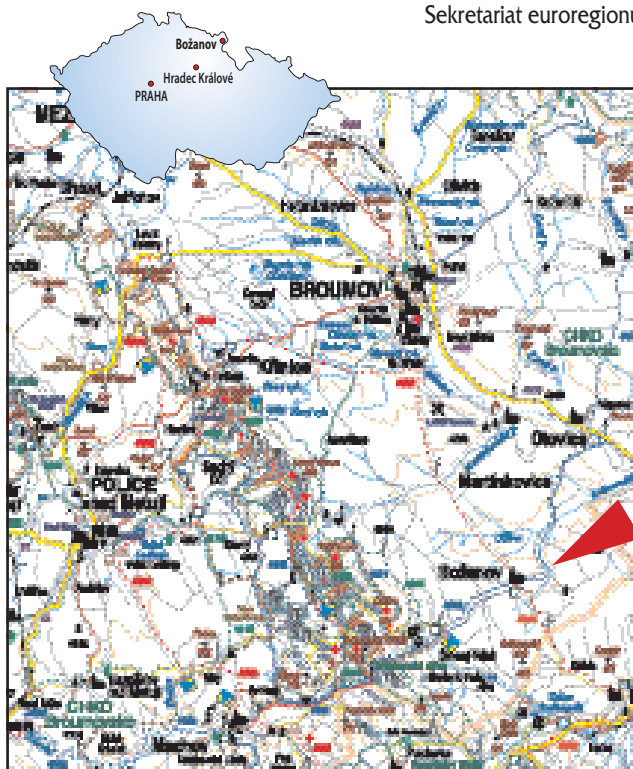

Na terenie miejscowości wydobywany jest wysokiej klasy piasek, stosowany jest do remontów obiektów historycznych w całej Europie. Ma on swoją miejsce również we współczesnej architekturze.

Turystyka stanowi dla gminy główny kierunek rozwoju, zarówno obecnie jak i w perspektywie. Na terenie miejscowości znajduje się kilka obiektów wypoczynkowych, mniejszy kemping samochodowy, pojawiają się całkowicie nowe apartamenty służące jako kwatery prywatne.

Największym przedsięwzięciem budowlanym we współczesnych czasach, które gmina zrealizuje w bieżącym roku, jest projekt pn. „Poprawa jakości infrastruktury transportowej Božanov-Radków” dofinansowany z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej RCz-RP. Projekt opiewający na kwotę powyżej 18 mln CZK został przygotowany we współpracy z agencją Euroregionu Glacensis i obejmuje odbudowę ośrodka rekreacji „Zalew” po stronie polskiej, budowę parkingów oraz remont dróg po stronie czeskiej i ich wzajemne połączenie.

Sekretariat euroregionu

Grono członków poszerza się przedstawiamy nowego członka

Miasto Hronov

Hronov (364 m n.p.m.) leży w dolinie rzeki Metuje, otoczonej zalesionymi zboczami, nad którymi dominuje Jírova hora (485 m). Od północy wznoszą się pierwsze wzgórza Jestřebích hor. Część miasta obejmuje teren Parku Krajobrazowego Bromouvska, w którym dominuje Bor należący do Gór Stołowych (850 m n.p.m.) i Szczeliniec.

novskiego rynku stoi barokowy zespół rzeźb maryjnych pochodzący z 1725 roku. Na środkowej kolumnie znajduje się barokowa rzeźba Najświętszej Marii Panny z Dzieciątkiem, poniżej na podstawach rzeźby św. Wacława, św. Fryderyka, św. Zygmunta oraz bezimiennej osoby świeckiej z tiarą papieską. Z rynku prowadzi wąska uliczka Dvorská kierująca się do kładki przez Metuję. Na prawym brzegu rzeki stoi stary duży budynek – pierwotna gotycka twierdza hronovska, prze-

Hronov jest naturalnym ośrodkiem turystyki Ziemi Kłodzkiej. Na północno-zachodnim krańcu miasta nad Rokytnikiem wznosi się legendarna góra Ziemi Jiraska (Jirasek - wybitny czeski powieściopisarz) - Turov (603 m), wylaniająca się z Jestřebích hor, owiana legendami o turowskich rycerzach. W okolicy jest zresztą wiele miejsc pojawiających się w bajkach, legendach i opowieściach.

budowana po pożarze na dwór chłopski. W ramach realizowanego projektu pn. „Rewitalizacja centrum Miasta Hronov”, dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego z funduszy unijnych, cały rynek przybiera nową twarz, aby jesienią przyjąć zwiedzających w spokojnej przyjaznej atmosferze. Najczęściej odwiedzanym zabytkiem Hronova jest dom rodzinny pisarza Aloisa Jiraska, w którym jego

Pierwsza wzmianka o Hronovie pochodzi z 1359 roku, choć założony został mniej więcej sto lat wcześniej w czasie kolonizacji prowadzonej przez Hrona z Nachoda z rodu Načeraticów (1241/85), który założył tu twierdzę na wodzie. Od jego imienia pochodzi też nazwa ówczesnej osady.

W 1870 roku Hronov uzyskał prawa miejskie, jednak sama miejscowość zachowała charakter wiejski. Dziś Miasto Hronov, gmina z urzędem gminnym z tzw. uprawnieniami, zajmuje powierzchnię 22,035 km² i liczy 6 388 mieszkańców, oferując turystom bogactwo dziedzictwa kulturowego. Dominantą placu Náměstí Čs. armády jest budynek Teatru im. Jiraska (Jiráskovo divadlo), zbudowany w 1930 roku przez pochodzącego stąd Jindřicha Freiwalda. Pośrodku hro-

ojciec prowadził piekarnię. To uroczy parterowy drewniany domek pochodzący z końca XVIII wieku, należący do zabytków architektury ludowej o dużym znaczeniu. Domek został w latach 1955-1957 odremontowany. Pisarza przypomina również pomnik z brązu dłuta Josefa Malejovskiego, pochodzący z 1951 roku, który znajduje się na terenie parku za domkiem. Ponadto, znajdują się tu źródła alkaliczno-żelazistych wód mineralnych Hronovka i Regnerka.

Hronov nazywany jest miastem pisarzy. Wyjątkowym wydarzeniem jest festiwal teatralny Jiraskův Hronov. Odbyna się w Hronovie od 1931 roku, kiedy to miała miejsce jego pierwsza edycja zorganizowana z okazji 80. rocznicy narodzin Aloisa Jiraska. Festiwal od tego czasu odbywa się co roku, będąc w ten sposób najdłuższym organizowanym

amatorskim festiwalem na świecie. Na przestrzeni niemal osiemdziesięcioletniej historii festiwal Jiraskův Hronov przerodził się w przegląd ogólnokrajowy, na którym prezentowane są wszystkie nurty teatralne. Można zobaczyć spektakle klasycznego teatru dramatycznego, teatru eksperymentalnego i studenckiego oraz małe formy sceniczne. Występują aktorzy lalkowi, na widzów czekają również występy teatrów tańca i teatrów ruchu oraz spektakle dla dzieci. Dla aktorów – amatorów udział w festiwalu Jiraskův Hronov stanowi wydarzenie prestiżowe. Jego 79. edycja odbędzie się w dniach 31.7.-8.8.2009r.

W Hronowie coś dla siebie znajdują również turyści – miłośnicy sportu, lubiący aktywny wypoczynek. Zimą można korzystać ze stadionu zimowego (czynny od 1.10. do 15.3.), wielu okolicznych utrzymywanych

narciarskich tras biegowych oraz wyciągu narciarskiego. Latem polecamy miejski autocamping w miejscowości Velký Dřevíč z basenem, kortem tenisowym i boiskiem do siatkówki. W okolicach Hronova znajduje się sieć szlaków i ścieżek rowerowych, prowadzących do Skalnego Miasta w Adršpachu, Ścian Broumowskich, Náchodu i doliny Pekelské údolí. Przejście graniczne w Małej Czeremnej umożliwia turystom zwiedzenie polskiego partnerskiego uzdrowiska Kudowý-Zdroju. Obecnie, w ramach projektów współfinansowanych przez UE realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 udaje nam się wraz z Nachodem, Kudową-Zdrój i innymi partnerami budować i zagospodarowywać ścieżki rowerowe, wykorzystywane również do jazdy na rolkach, która w okolicach rzeki Metuji staje się coraz bardziej popularna.

Miasto Hronov korzysta również z Funduszu Mikroprojektów. Podstawę projektów stanowi wieloletnia współpraca z polskimi miastami partnerskimi – Kudową Zdrój i Bielawą. Wraz z miastem Náchod i Kudową Zdrój podejmujemy działania, aby stworzyć dla turystów ciekawy zakątek Ziemi Kłodzkiej, którego oferta obejmie nie tylko uroki naszej przyrody, możliwość aktywnego wypoczynku i możliwość uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych. Chcemy stworzyć kompleksową ofertę, z której będzie można wybierać, planować wycieczki i dobrze się orientować na terenie naszego trójstyku.

Kolejnym obszarem współpracy miast są wspólne granice oraz uwarunkowania w zakresie ochrony zdrowia i mienia mieszkańców oraz turystów. Nasz wspólny region narażony jest na ryzyko wystąpienia awarii powodowanych wciąż rosnącym ruchem ciężarowym, awarii przedsiębiorstw znajdujących się w pobliżu granicy regionu i państwa, jest tu również wiele oddalonych gospodarstw rolnych i terenów leśnych. Skuteczna ochrona przed zdarzeniami nadzwyczajnymi (awarie na ciekach itp.) oraz pożarami, jak też szybkie rozwiązywanie sytuacji kryzysowych wymagają współdziałania wszystkich

jednostek ochrony przeciwpożarowej. Doświadczenia zdobyte w wyniku wymiany informacji na spotkaniach partnerskich jednostek straży pożarnej i samorządów partnerskich miast lub na zawodach strażackich organizowanych po obu stronach granicy pokazały, że konieczne jest podjęcie prac nad wspólną koordynacją i współdziałaniem w sytuacjach zdarzeń nadzwyczajnych zagrażających zdrowiu i mieniu mieszkańców. Realizowany mikroprojekt pn. „Współpraca jednostek OSP Hronov – Kudowá Zdrój – Náchod” stanowi odniesienie do tej wiedzy i wspomaga rozwijanie dotychczasowej współpracy.

Z kolejnym polskim miastem partnerskim – Bielawą, w ramach wspólnego projektu, podejmujemy działania na rzecz pogłębienia trwającej od kilkunastu lat współpracy samorządów i szkół. Wielokrotnie uczestniczyliśmy w ich imprezach „Talk – folk”. Działania są skierowane do młodzieży szkolnej, na wymianę doświadczeń i organizowanie wspólnych wydarzeń sportowych. Dzieci z Bielawy korzystają z naszego stadionu zimowego, my zaś odwiedzamy ich aquacentrum i Zbiornik Sudety. Projekt powinien pokazać możliwości aktywnego wypoczynku i odczuwanie przyjemności z ruchu. W dogodny sposób chcemy przekazać informacje dotyczące ochrony przyrody, wpływu środowiska na jakość życia, pokazać różne możliwości wykorzystania wody do celów rekreacyjnych, sportowych, wypoczynkowych. Celem jest nauczenie uczniów szkół podstawowych aktywnego wypoczynku, pokazanie nowych form aktywności sportowej, których nie mają możliwości uprawiania w swoim mieście.

Celem jest także przekonanie rodziców o korzyściach wynikających z czasu spędzonego razem z dziećmi na łonie natury przy uprawianiu sportu i aktywnym wypoczynku.

INFORMAČNÍ CENTRUM (Centrum Informacji Turystycznej) HRONOV
nám. Čs. armády 500, 549 31 Hronov
tel.: 491 483 646, fax: 491 483 314
e-mail: info@mestohronov.cz
Sekretariat euroregionu

Ziemia Kłodzka za panowania Przemyślidów

Ziemia Kłodzka należała do państwa czeskiego od jego zarania. Jednak ze względu na peryferyjne położenie i trudne warunki przyrodnicze nie odgrywała początkowo w historii państwa Przemyślidów ważniejszej roli. Główne znaczenie tego regionu polegało na tym, że prowadził tędy ważny szlak łączący powstające państwo czeskie z Europą wschodnią. Znaczenie tego szlaku wzrosło przede wszystkim w 2. połowie X wieku, kiedy tereny państwa czeskiego rozrosły się wzdłuż tego szlaku aż do granic Rusi Kijowskiej. Prawdopodobnie przebieg tego szlaku wpłynął również na powstanie najstarszego, początkowo niezbyt zwanego, osadnictwa Słowian na Ziemi Kłodzkiej. Najstarsze ślady osadnictwa, sięgające IX/X wieku, pochodzą z terenu miasta Kłodzka. Wspomniane znaleziska archeologiczne jednak w żaden sposób nie wskazują na istnienie grodu w tym okresie.

Początki historii Ziemi Kłodzkiej kojarzono zazwyczaj z rokiem 981, kiedy czeski kronikarz Kosmas wymienia wśród punktów granicznych ziem Sławnikowców również gród Kłodzko nad rzeką Nysą, który miał stanowić granicę ziem Sławników przeciwko Polsce. Najnowsze badania historyczne i archeologiczne jednak poddają w wątpliwość te informacje Kosmasa. Historycznym powodem jest to, że w 981 roku Kłodzko nie mogło być punktem granicznym z Polską, ponieważ Śląsk graniczący z Ziemią Kłodzką nie należał w tym czasie do Polski, która dopiero powstawała. Archeolodzy do tej pory nie znaleźli żadnych dowodów istnienia dziesięciowiecznego słowiańskiego grodu w Kłodzku, choć faktem pozostaje, że budowa potężnej twierdzy w Kłodzku na tyle poważnie zmieniła tutejsze tereny, że wszelkie pozostałości wcześniejszego osadnictwa mogły zostać zniszczone. Na podstawie tych faktów współczesne badania skłaniają się ku opinii, że informacja Kosmasa dotycząca 981 roku w rzeczywistości opisuje stan dopiero z przełomu XI i XII wieku, z okresu, w którym Kosmas żył.

Ze względu na to, jak bardzo strategiczne znaczenie miał od XI wieku szlak prowadzący przez Ziemię Kłodzką w kierunku wschodnim, po ukształtowaniu i wzmocnieniu pozycji Polski w Europie środkowej znaczącym elementem polityki czeskich władców z rodu Przemyślidów stały się walki z Polską o tereny Śląska. Dla czeskich władców Ziemia Kłodzka stała się jednym z głównym miejsc, z których atakowali oni Polskę lub odpierali polskie ataki. Prawdopodobnie w tym okresie rozpoczęto również budowę grodu w Kłodzku, wtedy też należy postrzegać administracyjne kształtowanie tego regionu.

W 1093 roku pojawia się pierwsza wiarygodna informacja o Kłodzku, której autorem jest ponownie czeski kronikarz Kosmas.

Stożek pozostałość wieży (Zamek Leviński)

W związku z walkami prowadzonymi przez czeskiego księcia Brzetysława II (1092 - 1100) z polskim księciem Władysławem Hermanem wspomniana jest „prowincja Kłodzka”, co wskazuje na to, że Kłodzko było już pewną jednostką administracyjną – kasztelaniją. Czeski książę Brzetysław II po zawładnięciu większej części Śląska zawarł z Władysławem Hermanem pokój. Na podstawie zawartego rozejmu czeski książę prawdopodobnie przekazał zdobyte tereny Śląska (Kosmas jednak nie mówi bezpośrednio o Śląsku, wspomina jednak grody - wyraz ten oznacza jednostki administracyjne, które sąsiadują z Ziemią Kłodzką), będące pod panowaniem Czech w zarządzanie polskiemu księciu Bolesławowi, późniejszemu księciu Bolesławowi III Krzywoustemu. Wieloznaczność łacińskiego czasownika *pertinere* (graniczyć z, należeć do) jednak pozwala informację tę interpretować jako zdobycie Ziemi Kłodzkiej (grodów należących do Kłodzka) przez księcia Bolesława i w części polskiej historiografii stanowiło to dowód na to, że Kłodzko należało w tym czasie do Polski, a nie do Czech. Ogólna logika wydarzeń jednak wskazuje na przekazanie polskiemu księciu Śląska, a nie Ziemi Kłodzkiej będącej pod czeskim panowaniem.

Również w 1. połowie XII wieku Ziemia Kłodzka była miejscem czesko-polskich konfliktów, zakończonych ostatecznie zawarciem pokoju w Kłodzku w 1137 roku. W związku z konfliktem na przełomie lat 1133/1134 mówi się o udziale pułków z kilku czeskich kasztelanii w ataku na Śląsk, między innymi również o pułkach z Kłodzka, co stanowi kolejny dowód na to, że Kłodzko było już wtedy jedną z zorganizowanych w pełni czeskich kasztelanii.

Od 1169 roku posiadamy prawie że wszystkie nazwiska kłodzkich kasztelanów. W 1169 jako pierwszy wspomniany jest Hroznata, w 1175 roku Rivinus, 1177 Vitek, 1189 Bohuše zwany Brodaty, który zlecił wybudowanie w kłodzkim grodzie kościoła pw. św. Wacława. Kasztelani ci są wymieniani tylko jako świadkowie na dokumentach książęcych, które jednak nie miały bezpośredniego związku z Ziemią Kłodzką. Fakt, że kłodzcy kasztelanowie często pojawiali się w pobliżu księcia i występowali jako świadkowie w jego dokumentach, wskazuje, że byli oni ważnymi urzędnikami książęcymi.

Z drugiej strony, Ziemia Kłodzka nadal pozostawała tylko bardzo mało zasiedlonym terenem (aż do 1264 roku, poza Kłodzkiem, brak jest dokumentów potwierdzających istnienie jakiegokolwiek innego miejsca na Ziemi Kłodzkiej) a większość jego terenów była pokryta gęstymi lasami, stanowiącymi ważny element obrony kraju. Ponieważ miejscowa ludność prawdopodobnie nie była w stanie w tym czasie zapewnić odpowiedniego zaopatrzenia dla kłodzkich urzędników i żołnierzy, pewne środki dla tej strategicznie ważnej kasztelanii przekazywały czeskie kasztelanie znajdujące w bardziej urodzajnych, gęsto zasiedlonych rejonach Czech na Ziemi Żateckiej i Litomierzycyckiej.

Sytuacja ta uległa wyraźnej zmianie w 2. połowie XIII wieku, kiedy prawdopodobnie od początku panowania króla Przemysła II (1253 - 1278) na Ziemi Kłodzkiej rozpoczęła się kulminacyjna fala kolonizacyjna. W tym okresie czeski „kapitał ludzki” został już wyczerpany. Tereny były zasiedlane również przez obcych kolonistów. Oczywiście należy wziąć pod uwagę, że choć koloniści pochodzili przede wszystkim z terenów obecnych Niemiec (które wtedy oczywiście nie istniały, była to bardzo skomplikowanie zorganizowana Święta

Schnallenstin (Szczerba)

Rzesza Rzymska), byli wśród nich również mieszkańcy pochodzący z dawnych terenów słowiańskich, opanowanych przez szlachtę niemiecką (przede wszystkim z rejonu Łużyc i Ziemi Miśnieńskiej), którzy w tych czasach posługiwali się językiem podobnym do tego używanego przez Czechów. Urzędowym językiem Ziemi Kłodzkiej stał się jednak język niemiecki, w którym pisano również pierwsze kłodzkie dokumenty urzędowe (Kłodzka Księga Miejska z 1324 roku oraz tzw. księgi lenne prowadzone od 1346 roku). Pierwszymi miejscami na Ziemi Kłodzkiej, udokumentowanymi na początku kolonizacji, był Schreckendorf (dziś Strachocin – Strachotín) wzmiankowany w 1264 (wtedy villa Sreckeri), Nieder Schwedeldorf (dziś Szalejów Dolny, historyczna nazwa czeska Štívnice), Altwaltersdorf (dziś Stary Waliszów, historyczna nazwa czeska Staré Valteřice), Kunzendorf (dziś Trzebieszowice – Treběšovice) – wszystkie 3 miejsca wzmiankowane w 1268 roku jako Swedlerdorff, villa Waltheri i Chunchonis villa oraz Mittelwalde (Międzyzlesie, Mezilesí), udokumentowane w 1278 roku jako Mitlwald. Prawdopodobnie w związku z kulminującą kolonizacją miasto Kłodzko otrzymało prawa miejskie. Wnioskujemy tak na podstawie tego, że w 1268 roku wzmiankowani są kłodzcy mieszczanie, a w 1275 kłodzki sołtys. Nie istnieje jednak bezpośredni dokument nadający prawa miejskie. Przyjście kolonistów niemieckich na Ziemię Kłodzką w swojej kronice potępił tzw. Dalimil, zarzucając w swojej antyniemieckiej kronice królowi Przemysłowi II, że Kłodzko zaprzędał Niemcom. W tym okresie powstały też kłodzkie grody.

Ze względu na to, że kolonizowano ziemię o dużym znaczeniu strategicznym, które władcy musieli mieć dobrze chronione, a w wyniku karczowania lasów i zasiedlania Ziemi Kłodzkiej została zaburzona „naturalna ochrona” Czech na tych terenach, na Ziemi Kłodzkiej w związku z kolonizacją stworzono system lenny. W uproszczeniu polegał on na tym, że władcą całej Ziemi Kłodzkiej był czeski władca, który wydzierżawiał ziemię poszczególnym szlachcicom w zamian za pełnienie przez nich pewnych obowiązków wojskowych. Oznaczało to, że szlachta nie posiadała tu ziem na własność, podlegających dziedziczeniu, jak miało to miejsce w większości pozostałych części Czech, ale posiadanie uwarunkowane było pełnieniem obowiązków wobec władcy. Jednak dokładniejsze dane dotyczące tych obowiązków i specyficznych urzędów, które na Ziemi Kłodzkiej powstały w związku z istnieniem systemu lennego, pochodzą z XIV wieku. Stąd też obowiązki te i instytucje zostaną opisane dopiero w kolejnym artykule, poświęconym Ziemi Kłodzkiej w czasach panowania Luksemburczyków.

Na zakończenie warto wspomnieć, że za czasów panowania Przemysławidów w 2. połowie XIII wieku kształt Ziemi Kłodzkiej kilkukrot-

nie się zmieniał. W 1260 roku od Ziemi Kłodzkiej odłączono Ziemię Broumowską (która już na stałe nie powróciła do Ziemi Kłodzkiej), która należała do Ziemi Kłodzkiej geograficznie (graniczy na grzbiecach Ścian Broumowskich, które stanowią kontynuację kłodzkich Gór Stołowych). Została ona przyłączona do posiadłości klasztoru benedyktynów w Břevnovie. W 1295 roku od Ziemi Kłodzkiej na pewien okres odłączono obszar posiadłości Mezilesí (Międzyzlesie), którą król Wacław II darował klasztorowi cystersów w Kamieńcu (na Śląsku). Po śmierci króla Przemysła II w 1278 roku Ziemię Kłodzką i Broumowską przejął książę wrocławski Henryk IV. Probus. W swoim testamencie z 1290 roku oddał Ziemię Kłodzką czeskiemu królowi Wacławowi II a Ziemię Broumowską opatowi z Břevnova. Informację o przekazaniu Ziemi Kłodzkiej Wacławowi II zinterpretował polski kronikarz Jan Długosz w 2. połowie XV wieku w swoich Rocznikach opisujących dzieje polski w taki sposób, że dopiero w 1290 roku Ziemia Kłodzka została oddzielona od Śląska i przyłączona do państwa czeskiego, co wielu polskich historyków przejęło w swoich pracach. W rzeczywistości to właśnie w okresie po śmierci Przemysła II po polskiej stronie pojawił się także jasny dokument mówiący o przynależności Ziemi Kłodzkiej do Czech. W 1284 roku biskup wrocławski Tomasz II zwraca uwagę wrocławskiemu księciu Henrykowi IV Probusowi, że narusza on prawa lenników biskupskich na Ziemi Otmuchowskiej, zmuszając ich do udziału w walce z jakimś szlachcicem w Kłodzku, ponieważ ci lennicy mają obowiązek walczenia tylko w granicach księstwa wrocławskiego a nie za granicą, przy czym Ziemia Kłodzka stanowi część królestwa czeskiego a nie Ziemi Wrocławskiej a więc szlachta otmuchowska nie ma obowiązku uczestniczenia w tej akcji zbrojnej.

Tymczasowe władztwo księcia wrocławskiego Henryka IV Probusa nad Ziemią Kłodzką i jej zwrot królowi Wacławowi II w 1290 roku stanowią ostatnie ważne wydarzenia w dziejach Ziemi Kłodzkiej za panowania Przemysławidów. Ogólnie można podsumować, że Przemysławidzi położyli fundament stałego zasiedlania Ziemi Kłodzkiej i jej szczególnej organizacji w postaci systemu lennego, jednak skutki tych działań były odczuwalne dopiero w następnych wiekach.

prof. PhDr. František Musil, CSC
Instytut Historii Wydziału Filozofii
Uniwersytet Hradec Králové

Międzyzlesie (wieża pochodzi z grodu)

Cyklobusy 2009 wyjeżdżają w Góry Orlickie

Droży miłośnicy turystyki rowerowej,

w okresie od 16. 5. do 20. 9. 2009 ponownie będą kursowały cyklobusy oraz pociągi przewożące rowerzystów w Góry Orlickie, w rejon Buková hora – Suchý vrch i Masyw Śnieżnika. Nowością w tym roku jest zapewnienie organizacji tego przedsięwzięcia przez Euroregion Glacensis. W ramach realizowanego projektu wydano folder promocyjny, w którym amatorzy turystyki rowerowej znajdą zaktualizowany rozkład jazdy wszystkich zaangażowanych przewoźników oraz mapę turystyczną i kilka ciekawych wycieczkowych propozycji.

Materiały te można zdobyć w informacjach turystycznych na terenie Kraju Pardubického i Kralowehradeckiego. Są również kolportowane we wszystkich cyklobusach oraz w zwykłych autobusowych kursowych.

Euroregion Glacensis poprzez „Cyklobusy 2009” życzy Państwu wielu pięknych przeżyć.

Wszelkie inne informacje można znaleźć na stronach:

www.euro-glacensis.cz

Sekretariat euroregionu

Spotkanie przedstawicieli czeskiej i polskiej policji

We wtorek 3 lutego br. odbyło się ważne spotkanie przedstawicieli Policji RCz z Rychnova nad Kněžnou i Rokytnice v O.h. z pracownikami Komisariatu Policji w Bystrzycy Kłodzkiej. Jest to jednostka wykonawcza polskiej policji, której obszar działania bezpośrednio sąsiaduje z regionem Ziemi Rokytnickiej. Spotkanie było poświęcone nawiązaniu bezpośrednich kontaktów pomiędzy przedstawicielami polskiej i czeskiej policji w odniesieniu do wejścia obu krajów do Strefy Schengen. W ciągu pierwszego roku swobodnego przyływu osób policja czeska prowadziła bowiem dochodzenia w sprawie niektórych przestępstw, które najprawdopodobniej popełniają właśnie osoby z sąsiedniego regionu Polski. Spotkanie odbyło się w Urzędzie Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka w obecności Wiceburmistrz Miasta Beaty Hucaluk-Szpanier oraz Burmistrza Miasta Rokytnice v O.h. Petra Hudouska. Całe spotkanie odbywało się w bardzo przyjaznej atmosferze. Komendant Komisariatu w Bystrzycy Kłodzkiej Krzysztof Cabała przedstawił działalność polskiej policji na tym terenie oraz oprowadził czeskich policjantów po placówce komisariatu. Spotkanie zorganizowane przez przedstawicieli samorządów z Polski i Czech zostało bardzo pozytywnie ocenione przez pracowników

Policji RCz, gdyż spotkanie to przyczyni się do nawiązania ważnych kontaktów roboczych i osobistych pomiędzy jednostkami policji z obu nadgranicznych regionów.

Petr Hudousek
UM Rokytnice v O.h.

Zdjęcie: Wspólne zdjęcie ze spotkania przedstawicieli polskiej i czeskiej policji w Ratuszu w Bystrzycy Kłodzkiej.

Właśnie rozpoczyna się trzecia letnia kampania InfoBUSu

Do łącznie dwunastu miast, w tym jednego na Słowacji i dwóch w Polsce, dotrze wiosną mobilne Centrum Informacji Kraju Ołomunieckiego dla turystów. Będzie to pierwszy wyjazd zagraniczny. Tegoroczne wędrowanie tak zwanego InfoBUSu zaingerowało w piątek 17 kwietnia br. hetman Kraju Ołomunieckiego Martin Tesařík.

InfoBUS Kraju Ołomunieckiego ma za zadanie przyciągnięcie do regionu nowych turystów. Przed wizytą w każdym mieście do skrzynek pocztowych mieszkańców dotrą ulotki informujące o przyjeździe InfoBUSu i jego atrakcyjnej ofercie turystycznej. Wędrowną informacją turystyczną będzie przekazywała turystom nowe materiały informacyjne przygotowane przez Urząd Krajski, stowarzyszenie turystyczne oraz poszczególne gminy. „InfoBUS będzie miał premierę w siedmiu spośród dwunastu miast. Wierzę, że nasza oferta nowych materiałów promocyjnych zaciekaWi mieszkańców i wielu z nich przyjedzie latem lub zimą do regionu Hana lub do Jesioników” powiedział hetman Martin Tesařík. InfoBUS wyjeżdża w tym roku w trasę po raz trzeci. W latach 2007 i 2008 dotarł do 23 miast, gdzie w ciągu 70 dni zwiedziło go ponad 22 tysiące osób.

Letnia kampania InfoBUSu stanowi element projektu pn. „Tworzenie nowych produktów turystycznych oraz działania komunikacyjne na rzecz wspomagania wzrostu liczby turystów” dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Środkni Morawa (Środkowe Morawy). Projekt przewiduje koszty na poziomie 29 milionów koron, z których kraj (województwo) pokryje 4,3 mln a Unia Euro-

pejska 24,7 mln. Kraj w ramach projektu sfinansuje między innymi wydanie nowych materiałów promocyjnych „Uzdrowiska i ośrodki spa”, „By sprawić radość dzieciom” oraz „Przewodnik turystyczny po Regionie Ołomunieckim”.

Więcej informacji można uzyskać na stronach www.infobus-ok.cz

Kraj Ołomuniecki

- Trasy InfoBUSU Kraju Ołomunieckiego w 2009 roku
- 17. 4. Olomuniec – przed budynkiem Urzędu Krajskiego RCO, godz. 11-18.
 - 20. - 21. 4. Olomuniec, Horní náměstí, godz. 10-18
 - 23. - 24. 4. Žilina, nám. Andreja Hlinku, Słowacja, godz. 10-18
 - 29. - 30. 4. Hradec Králové, Bařkovo náměstí, godz. 10-18
 - 7. - 9. 5. Opole, targi W stronę Słońca, Rynek, Polska, godz. 10-18
 - 11. - 12. 5. Jihlava, Masarykovo náměstí, godz. 10-18
 - 15. - 16. 5. Opava, Opavský veletrh, ul. Žiřkova
 - 19. - 20. 5. Zlín, náměstí Míru, godz. 10-18
 - 22. - 23. 5. Znojmo, Masarykovo náměstí, godz. 10-18
 - 26. - 27. 5. Český Teřín, náměstí ĆSA, godz. 10-18
 - 29. - 30. 5. Nysa, Dni Nysy, Wielki Rynek, Polska
 - 1. - 2. 6. Brno, nám. Svobody, godz. 10-18
 - 5. - 6. 6. Liberec, Centrum Babylon Liberec, parking, godz. 10-18

Międzynarodowe zawody w biegach narciarskich stylem klasycznym

W ostatnią sobotę lutego bieżącego roku w Deštné v Orlických horách odbyły się zawody w biegach narciarskich stylem klasycznym, organizowane w ramach realizacji projektu „Zakup sprzętu w celu zwiększenia dostępności Gór Orlickich i Bystrzyckich dla turystów zimą”. Zawody odbywały się przy udziale Partnera Wiodącego projektu – gminy Orlické Záhoří oraz partnerów projektu – gminy Olešnice v Orlických horách, gminy Bystrzyca Kłodzka oraz gminy Duszníki Zdrój, jak również we współpracy z gminą Deštné v Orlických horách. Ogromne podziękowania za pomoc przy organizacji zawodów należą się klubowi Ski Skuhrov nad Bělou.

O wartościowe nagrody, medale i dyplomy walczyło w sumie 46 uczestników z Czech i Polski, którzy startowali w ośmiu kategoriach. W pierwszej kategorii byli chłopcy i dziewczęta do 13. roku życia, w drugiej kategorii w wieku od 14 do 17 lat, w trzeciej kategorii zawodnicy w wieku 18-35 lat a w czwartej kategorii zaś osoby w wieku powyżej 35. roku życia.

Poniżej zamieszczamy nazwiska zwycięzców:

Dziewczęta do lat 13:

1. miejsce – Štefková Jitka
2. miejsce – Seidlová Šárka
3. miejsce – Hamerská Michaela

Chłopcy do lat 13:

1. miejsce – Martinec Ondřej
2. miejsce – Nosek Václav
3. miejsce – Grebennikov Pavel

Dziewczęta 14-17 lat:

1. miejsce – Henclová Alena

Chłopcy 14 – 17 lat:

1. miejsce – Šabata Josef

Kobiety 18 – 35 lat:

1. miejsce – Henclová Radka
2. miejsce – Andršová Zuzana
3. miejsce – Křoustková Vendula

Mężczyźni 18-35 lat:

1. miejsce – Szwade Radek
2. miejsce – Schejbal Oldřich
3. miejsce – Šretr Radek

Kobiety powyżej 35 lat:

1. miejsce – Benešová Jolana
2. miejsce – Twardovska Mariola

Mężczyźni powyżej 35 lat:

1. miejsce – Ogorzalek Arek
2. miejsce – Čada Tomáš
3. miejsce – Metelka Josef

Składając gratulacje wszystkim zwycięzcom, dziękujemy wszystkim uczestnikom za wzięcie udziału!

Oprócz ciekawych przeżyć sportowych zwiedzający mogli bezpośrednio w miejscu zawodów obejrzeć ratraki należące do gmin Orlické Záhoří oraz Olešnice v Orlických horách, które zostały zakupione w ramach realizowanego projektu. Widzom zaprezentowano sposób utrzymywania zaśnieżonych terenów oraz przygotowywania tras biegowych.

Wierzmy, że wspomniana impreza międzynarodowa nie jest ostatnim wydarzeniem i patrząc na zainteresowanie, jakim się cieszyła, można stwierdzić, że już w przyszłym roku odbędą się kolejne zawody tego typu.

Sekretariat euroregionu

Kraj Pardubicki a turystyka

Celem władz samorządowych Kraju Pardubického jest podejście koncepcyjne do wspierania rozwoju turystyki na terenie kraju (tj. czeskiego województwa) oraz efektywne wykorzystanie będących do dyspozycji środków pomocowych.

W bieżącym okresie mamy niepowtarzalną możliwość, aby podnieść poziom i rozszerzyć ofertę w dziedzinie turystyki. Możliwość

te stwarzają fundusze strukturalne UE, w szczególności Regionalny Program Operacyjny oraz Zintegrowany Program Operacyjny. Celem Kraju Pardubického jest wspieranie projektów ukierunkowanych na wzbogacanie oferty turystycznej, tj. tworzenie atrakcji turystycznych, skupianie pomocy w ważnych ośrodkach turystycznych, wspieranie projektów ukierunkowanych na wydłużenie sezonu turystycznego. Ważne jest, aby projekty nie były oderwane od ogólnej koncepcji, aby nawiązywały do działań podejmowanych przez inne podmioty w regionie. Największa ilość środków z funduszy strukturalnych UE zostanie zainwestowana w Litomyšlu, w rejonie Ziemi Kralickiej oraz w innych miejscach charakteryzujących się potencjałem w zakresie rozwoju turystyki.

Marketing turystyczny Kraju Pardubického prowadzi spółka organizacji turystyki Destinační společnost Východní Čechy. Kraj Pardubicki jest jednym z założycieli tego stowarzyszenia osób

prawnych, które w szczególności realizuje działania w zakresie promocji turystycznej obszaru Kraju Pardubického, jest odpowiedzialne za kontakty z instytucjami publicznymi i biznesowymi, które funkcjonują w dziedzinie turystyki, koordynację i promocję ich działań. Spółka Destinační společnost zleciła również opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w Kraju Pardubickim. Strategia ta jest już obecnie w przygotowaniu.

Kolejną dziedziną, ważną dla Kraju Pardubického w zakresie turystyki, jest współpraca z Krajem Kralovehradeckim. Wynika to przede wszystkim z faktu, że wymienione kraje (tj. czeskie województwa) dawniej łączył region turystyczny Wschodnie Czechy.

Kraj Pardubicki

Dane kontaktowe:

JUDr. Miroslav Stejskal
członek Zarządu Kraju Pardubického odpowiedzialny za turystykę
Pardubický kraj, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice
Telefon: 466 026 121

Alena Horáková, BA(Hons)
Dyrektor spółki Destinační společnost Východní Čechy
Jahnova 8, 530 02 Pardubice
Telefon: 466 030 412
E-mail: a.horakova@vychodnicechy.info

Widoki ze wzgórza Anenský vrch

Dzięki współpracy Miasta Rokytnice v Orlických horách oraz Lasów Republiki Czeskiej udało się zapewnić samochód terenowy z platformą, dzięki czemu przeprowadzono próbę w celu sprawdzenia, jaką wysokość powinna mieć projektowana wieża widokowa na wzgórzu Anenský vrch (995 m.n.p.m.) na grzbietach Gór Orlickich. Taśma pomiarowa stanęła ostatecznie na wysokości 15 metrów.

Zgodnie z warunkami wydanymi przez Dyрекję Parku Krajobrazowego Góry Orlickie jest to wysokość maksymalna. Na załączonych zdjęciach mogą Państwo ocenić, jak piękny widok będzie w przyszłości czekał na turystów, którzy odwiedzą wieżę widokową na wzgórzu Anenský vrch.

Sekretariat euroregionu

Widok na Masyw Śnieżnika i Kotlinę Kłodzką

Dolina Dzikiej Orlicy rozdzielająca Góry Orlickie (po lewej) i Góry Bystrzyckie w Polsce (po prawej)

Wzgórze Zakletý z ośrodkiem narciarskim

Widok na Kotlinę Łabską

DROGA EKSPRESOWA S 5

Wielokrotnie podkreślaliśmy, że polska część Euroregionu Głogowski jest lepiej skomunikowana z Republiką Czeską niż z terytorium własnego kraju. To właśnie poprzez Czechy mamy dostęp do europejskiej sieci dróg. Ma na to wpływ nasze położenie geograficzne. Z polskiej stolicy euroregionu – Kłodzka, mamy bliżej do Pragi, Bratysławy, Wiednia czy Berlina, niż do stolicy Polski – Warszawy.

Dokumenty rządowe w najbliższych latach nie przewidują skomunikowania naszego subregionu z krajem, poprzez rozwiązania komunikacyjne, które pozwolą się płynnie i bezpiecznie poruszać samochodem. Biorąc pod uwagę turystykę wraz z powiązaniem z nią sektorem usług jako główną dziedzinę rozwojową brak nowych rozwiązań komunikacyjnych będzie miał negatywny wpływ na rozwój gospodarczy oraz aktywizację subregionu.

Intensywny ruch tranzytowy, zwiększający się z roku na rok zwłaszcza w odniesieniu do samochodów ciężarowych, powoduje wzrost zagrożenia wypadkami, których liczba wbrew ogólnopolskim tendencjom w naszym regionie rośnie, a z drugiej strony powoduje paraliż miast zwłaszcza w odniesieniu do Nachodu i Kłodzka.

Dlatego samorządy postanowiły podjąć starania o zmianę niekorzystnych zapisów w strategicznych dokumentach rządowych.

W przyjętym do realizacji układzie tych dróg, który tworzą autostrada A4, wpisująca się w transeuropejski III korytarz komunikacyjny oraz drogi ekspresowe S3, S5 i S8 brakuje bardzo istotnego elementu, jakim jest przedłużenie trasy S5 od Wrocławia do Brna poprzez przejście graniczne Boboszów/Dolni Lipka. Ze względu na olbrzymie znaczenie, jakie ma realizacja tego odcinka trasy S5 dla południowej części Dolnego Śląska, a także północno-wschodnich rejonów Czech stanowiącymi samorządy domagają się, by ta trasa wpisana została do planów realizacyjnych, o co, między innymi zadaniem wnosili już Marszałek Województwa Dolnośląskiego w wystąpieniu z dnia 19.04.2007, Sejmik Województwa w uchw-

le nr 10/99/07 z dnia 23.04.2007, jak również Wojewoda Dolnośląski w swym wystąpieniu z dnia 30.08.2007.

Naprzeciw tym staraniom w ramach projektu unijnego VIA REGIA z inicjatywy władz samorządowych Wrocławia, Powiatu Kłodzkiego, Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz władz Kraju Pardubickiego podjęto decyzję o opracowaniu prac studialnych i analitycznych dla ustalenia przebiegu tej trasy. W ramach wspólnego projektu powstał dokument „Komunikacyjne studium poszukiwawcze dla korytarza drogi S-5 łączącej III paneuropejski korytarz transportowy w rejonie Wrocławia z przejściem granicznym w Boboszowie” określający 2 warianty drogi ekspresowej łączącej Wrocław z Brnem.

Wśród argumentów jakie w wystąpieniach do władz państwowych poruszają samorządowcy na rzecz wprowadzenia trasy S5 do dokumentów rządowych dominują następujące:

- trasa ta stanowi integralny, ujęty w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego województwa element układu podstawowych dróg krajowych w regionie, o znaczeniu daleko wybiegającym poza jego obszar; w/w trasa łączy południowe, centralne i południowo-zachodnie regiony Polski z południem Europy i takimi ośrodkami jak Brno, Wiedeń, Bratysława i Budapeszt;
- trasa S5 ujęta jest wśród postulowanych zadań komunikacyjnych w międzyrządowym dokumencie „Studium zagospodarowania przestrzennego pogranicza polsko – czeskiego” uzgodnionym w czerwcu 2006 roku;
- budowa tej trasy jest warunkiem rozwoju i poprawy konkurencyjności całego regionu dolnośląskiego; zasadnicza poprawa parametrów tej drugiej obok S3 głównej osi transportowej województwa na kierunku północ-południe skróci czas dojazdu do miejsc pracy w powstającej na południe od Wrocławia wielkiej strefy przemysłowej jak i w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej, w jej podstrefach w Dzierżoniowie, Kłodzku, Kudowie Zdroju, Nowej Rudzie i Ząbkowicach Śląskich, co będzie miało

istotny wpływ na obniżenie poziomu bezrobocia w powiatach przygranicznych oraz poprawę warunków życia ich mieszkańców;

- realizacja trasy S5 będzie sprzyjać szerokiemu udostępnieniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych, a zwłaszcza potencjału uzdrowskiego regionu, największego w kraju;
- droga ta posłuży poprawie bardzo utrudnionych warunków wywozu z terenu powiatów wrocławskiego, dzierzoniowskiego, kłodzkiego i ząbkowickiego wydobywanych tu surowców skalnych, niezbędnych do modernizacji linii kolejowych i budowy autostrad w Polsce i zagranicą;
- realizacja trasy w nowym jej przebiegu radykalnie poprawi stan bezpieczeństwa na obecnym przebiegu drogi nr 8 Wrocław-Kłodzko i nr 33 Kłodzko-Boboszów; wg raportu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o stanie bezpieczeństwa, 6 najbardziej niebezpiecznych punktów spośród 25 na drogach krajowych województwa dolnośląskiego znajduje się na w/w odcinku Wrocław-Kłodzko; tendencje wzrostu wypadków śmiertelnych są tu zastraszające;
- na wzrost zagrożeń dla użytkowników obecnej drogi i mieszkańców miejscowości położonych na jej trasie, gęsto zabudo-

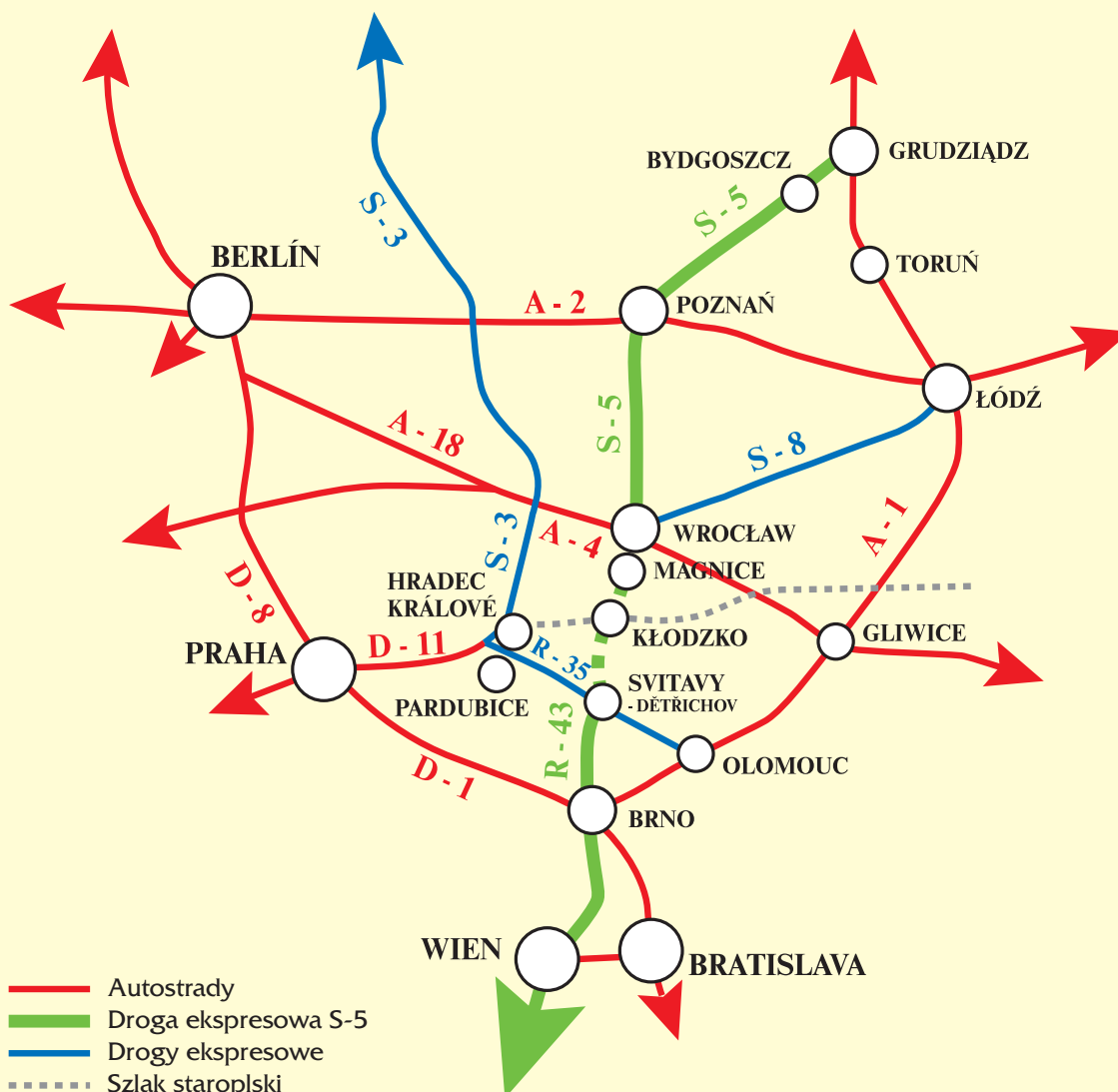
wanych wpływa także stały wzrost ruchu, co m. in. potwierdzają dane o 7-krotnym wzroście ruchu samochodów ciężarowych w okresie 2000-2005;

- usprawnienie przejazdów na trasie Wrocław - Brno, gdzie będzie się ona wiązać z układem autostrad czeskich ma zasadnicze znaczenie w obliczu organizacji przez Wrocław EURO 2012, w związku z czym aglomeracja ta wymaga zasadniczej poprawy dostępności komunikacyjnej z kierunku południowego i południowo-zachodniego.

Zaniechanie budowy przedłużonego do granicy państwa odcinka trasy S5 wraz z powiązaniem jej z układem głównych dróg po stronie czeskiej, a tym samym utrzymanie istniejącego stanu funkcjonowania dróg krajowych w południowej części województwa dolnośląskiego spowoduje marginalizację tego ważnego regionu produkcji i usług, turystyki i lecznictwa uzdrowskiego, a także utratę konkurencyjności i impulsów rozwojowych zarówno dla Dolnego Śląska jak i dla regionów północnych oraz centralnych kraju i utrzymaniu trudności w ich skomunikowaniu z Czechami i Austrią oraz krajami bałkańskimi.

Sekretariat euroregionu

OPRACOWANO NA PODSTAWIE STANOWISKA PARLAMENTARZYSTÓW, RADNYCH SEJMIKU ORAZ SAMORZĄDÓW POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W SPRAWIE PRZEDŁUŻENIA DROGI EKSPRESOWEJ S5 Z WROCŁAWIA DO BRNA PRZEZ PRZEJŚCIE BOBOSZÓW / DOLNI LIPKA

Drugie posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego Funduszu Mikroprojektów w Pardubicach

W dniu 21. 1. 2009 r. w hotelu Zlatá štika w Pardubicach odbyło się drugie posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego (EKS) Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska na okres 2007-2013.

Na tym komitecie zatwierdzono 43 projekty ze strony czeskiej o łącznej wartości 702 103,45 EUR; 13 wniosków nie uzyskało dofinansowania. Po stronie polskiej dofinansowanie przyznano 25 projektom o łącznej wartości dofinansowania 498 197,94 EUR; 21 wniosków nie uzyskało dofinansowania. EKS ustalił również termin składania wniosków projektowych w ramach 3. posiedzenia EKS - 24.4.2009 do godziny 12. Termin składania wniosków dotyczy zarówno strony polskiej, jak i czeskiej. Kolejne, 3. z kolei posiedzenie EKS, odbędzie się 30 czerwca 2009 roku w Republice Czeskiej.

Sekretariat euroregionu

NOWE INICJATYWY W LEWINIE KŁODZKIM

W celu usprawnienia obsługi ruchu turystycznego na pograniczu Gmina Lewin Kłodzki postanowiła usprawnić działanie punktu informacji turystycznej. W ramach partnerskiego projektu „Zintegrowany system informacji turystycznej” realizowanego wspólnie z czeską gminą Val w ramach Funduszu Mikroprojektów POWT RCz-RP 2007-2013 wyremontowano siedzibę informacji turystycznej wyposażając go w nowy sprzęt informatyczny. Uzupełnieniem projektu jest zakup i montaż kiosku internetowego zlokalizowanego przy siedzibie informacji turystycznej gdzie można uzyskać informacje w najbliższej okolicy oraz montaż pięciu tablic informacyjnych.

W ramach współpracy z czeskimi Partnerami gmina Lewin Kłodzki w najbliższym czasie zamierza na swoim terenie wybudować miejsca odpoczynkowe przy szlakach turystycznych. Gmina aktywnie włączyła się również na rzecz remontu drogi dojazdowej do miejscowości Kocioł zaplanowanego przez Powiat Kłodzki, do której czescy Partnerzy wyremontowali swoje drogi dojazdowe. Gmina zaplanowała również w celu poprawy bezpieczeństwa tego połączenia montaż oświetlenia oraz budowę kanalizacji dla poprawy

stanu środowiska naturalnego. Najbliższe inicjatywy samorządowe oczekują na decyzję o wsparciu finansowym ze środków Unii Europejskiej lub podpisanie umowy na realizację. Trzymamy kciuki.

Sekretariat euroregionu

Wydawca Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Rejestracja dokonana przez MK RCZ E 16575

Redakcja dla czeskiej części: **tel.: 00420 494 531 054, e-mail: info@euro-glacensis.cz**

Redakcja dla polskiej części: **tel.: 0048 74 86 771 30, e-mail: eg@euroregion-glacensis.ng.pl**

Fotografie: Euroregion Glacensis, Lubomir Imlauf (1 okładka + 3), Miloš Kaválek (1). Graficzny design : Miloš Kaválek. Litografia: Reklamní studio KAZI. Druk: Integraf s.r.o. Náchod.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

